

Delvis unntatt offentlighet,
jf. offentleglova § 24
(unntatt tekst markert i rødt)

Vår ref.: 20/00205
Saksbehandler: Lars Klæboe
Dato: 27. mars 2020

Rapport fra tilsyn ved STM Inspection AS – industriell radiografi

1. INNLEDNING

Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA) gjennomførte 3. mars 2020 tilsyn ved STM Inspection AS i forbindelse med virksomhetens godkjenning til å utøve industriell radiografi. DSA gir to avvik og vi har to anmerkninger i forbindelse med tilsynet.

Til stede:

Fra STM Inspection AS: Seming Haug Erstad og Reidar Faugstad
Fra DSA: Tone-Mette Sjømoen, Håvar Sollund og Lars Klæboe

Denne rapporten omhandler inntrykk, observasjoner og funn fra tilsynet i henhold til det regelverket DSA forvalter.

2. HJEMMELSGRUNNLAG FOR TILSYNET

- Lov av 12. mai 2000 nr. 36 om strålevern og bruk av stråling (strålevernloven)
- Forskrift av 16. desember 2016 nr. 1659 om strålevern og bruk av stråling (strålevernforskriften)
- Forskrift av 6. desember 1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Forskrift 1. april 2009 om landtransport av farlig gods
- Godkjenning/enkeltvedtak fra DSA

Tilsynet ble gjennomført med hjemmel i strålevernloven § 18, strålevernforskriften § 60, internkontrollforskriften § 7 og forskrift om landtransport av farlig gods § 30.

3. BAKGRUNN, OMFANG OG GJENNOMFØRING

Tilsynet ble gjennomført som en del av DSAs rutinemessige tilsynsaktivitet, som har til hensikt å kontrollere hvordan krav i aktuelle regelverk blir ivaretatt. Tema for tilsynet var internkontroll, stråleverninstrukser og –prosedyrer, strålevernkompetanse, kildeoversikt, persondosimetri og radiografilokalet, samt lagring og sikring av radioaktive kilder.

Tilsynet omfattet spørsmålsrunde med representantene for virksomheten og befarings i virksomheten.

Gjennomføringen av tilsynet forløp som følger:

- Kort innledning fra DSA med informasjon om tilsynets hensikt, omfang og gjennomføring.
- Seming Haug Erstad presenterte virksomheten, samt strålevernkompetanse til de som jobber med industriell radiografi.
- Vi diskuterte virksomhetens rutiner for persondosimetri.
- Vi snakket om registrering av strålekilder i DSAs meldesystem for strålekilder (EMS).
- Virksomhetens rutiner for lagring av radioaktive kilder ble tatt opp, samt sikring av radioaktive kilder.

- Virksomhetens lokaler for utføring av radiografi ble befart.
- Tilsynet ble avsluttet med en oppsummering hvor inntrykk og hovedkonklusjoner ble lagt fram, og det ble gitt informasjon om videre saksgang.

4. INNTRYKK OG OBSERVASJONER

STM Inspection AS har nylig fornyet sin godkjenning for industriell radiografi. De videreførte virksomheten og godkjenningen til WG Test & Inspeksjon AS i 2016. Utøvelse av industriell radiografi gjøres av egne ansatte.

Det drives godt strålevernarbeid ved virksomheten med fokus på lave stråledoser. Virksomheten har påkrevd strålevernskompetanse og mye erfaring i utøvelse av industriell radiografi. Det var gode rutiner for vedlikehold av utstyret.

Noen observasjoner fra tilsynet:

- STM Inspection AS leverer alle typer NDT-tjenester og utfører sakkyndig kontroll av løfteutstyr. Radiografi utføres primært for lokale produksjonsbedrifter. Virksomheten har i dag lite aktivitet offshore.
- Virksomheten har i dag 8-9 radiografioperatører. Alle har gyldig strålevernssertifikat. Strålevernkoordinator Seming Haug Erstad har også hatt strålevernssertifikat, men dette er nå utløpt. Det planlegges ikke å fornye dette da han ikke lenger utfører radiografi. To nye radiografioperatører begynte ved nyttår. Gyldig strålevernssertifikat for disse ble fremvist ved tilsynet.
- Virksomheten har overtatt radiografiutstyr i forbindelse med nedlegging av StS Engineering AS.
-
- Majoriteten av virksomhetens radiografioppdrag gjøres i egne lokaler, men det utføres også en del oppdrag ute i felt. Dette vil normalt være i verksted hos kundene. STM Inspection AS har rutiner for å ivareta strålevernshensyn ved slike oppdrag, som inkl. kjentmannsrunde/befaring i kundens verksted, avtale med kunde om tidspunkt og avsperringer for utførelse av radiografi, og briefing hos kundens arbeidstakere.
-
- Virksomheten har registrert seg i nasjonalt yrkesdoseregister, men har ikke registrert sin leverandør av persondosimetritjenester. De følger godt med på registrerte doser, og oppbevarer doserapportene i tråd med kravene i strålevernforskriften § 34.
- Virksomhetens bunker for utføring av radiografi ble befart. Bunkeren var bygget opp av tykke betongklosser, og skjermingen var ikke helt tett. Bunkeren tilfredsstillter ikke alle kravene til lukket installasjon i DSAs Veileder 1: Industriell radiografi, og sperrebånd brukes rundt inngangsdør og ellers der det er nødvendig. Radiografi utføres ved bruk av kollimator og skyteretning er aldri rettet mot tak eller port. Virksomheten har god kontroll på doserater rundt bunkeren.
- Det benyttes doseratemåler av type Tracerco T402. Kalibrering utføres hos Holger Hartmann AS, og doseratemåler med gyldig kalibreringsbevis ble fremvist på tilsynet.
-

- Virksomheten hadde beredskapsøvelse for ca. to år siden og planlegger å ha øvelse på slutten av året.

5. FUNN UNDER TILSYNET – AVVIK OG ANMERKNINGER

Dette punktet omhandler avvik og anmerkninger som gis i forbindelse med tilsynet. Det gis to avvik og to anmerkninger ved tilsynet.

5.1 Definisjoner

Følgende definisjoner ligger til grunn for begrepene avvik, anmerkning og kommentar:

- Avvik:** Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.
- Anmerkning:** Forhold som tilsynsmyndigheten mener det er nødvendig å påpeke, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.
- Kommentar:** Benyttes for å forklare eller underbygge avvik eller anmerkninger.

5.2 Avvik

- Avvik 1:** Manglende melding av strålekilder i EMS.
- Hjemmel:** Strålevernforskriften § 13 og vilkår i godkjenning GA12-152
- Kommentar:** I godkjenning GA12-152 stilles det krav om at radiografibeholdere og røntgenapparater skal meldes via DSAs meldesystem for strålekilder (EMS). Iht. § 13 i strålevernforskriften skal røntgenapparater, akseleratorer og radioaktive kilder over unntaksgrensene meldes via EMS.
- Avvik 2:** Virksomheten har ikke utpekt godkjent sikkerhetsrådgiver
- Hjemmel:** Forskrift om landtransport av farlig gods § 10.
- Kommentar:** Virksomheter som kommer i befatning med transport av farlig gods skal utpeke sikkerhetsrådgiver som skal ha ansvar for å medvirke til å verne liv, helse, miljø og materielle verdier, samt hindre uønskede tilsiktede hendelser knyttet til aktiviteter med farlig gods. Sikkerhetsrådgiverens oppgaver og kompetansekrav er nærmere beskrevet i ADR del 1.8.3.

5.3 Anmerkning

Anmerkning 1:

Kommentar:

Anmerkning 2: Det anbefales at det gjennomføres årlige beredskapsøvelser

Kommentar: Strålevernforskriftens § 19 sier at det skal gjennomføres tiltak for å opprettholde evnen til å håndtere ulykker og unormale hendelser. DSAs Veileder 1: Industriell radiografi anbefaler at øvelser holdes årlig.

6. OPPFØLGING ETTER TILSYNET

Om dere har kommentarer til eventuelle faktafeil under punkt 4 i tilsynsrapporten, ber vi dere sende oss disse innen 27. april 2020. Dere må også gjerne kommentere avvikene og anmerkningene. Hvis vi ikke mottar noen kommentarer til rapporten anses den foreliggende rapporten som den endelige tilsynsrapporten. Endelig tilsynsrapport vil bli offentliggjort på DSAs nettsider etter at kommentarfristen har gått ut. I samsvar med offentleglova vil deler av rapporten unntas offentligheten.

I oversendelsesbrevet til tilsynsrapporten varsles det pålegg om retting av avvikene som er avdekket under tilsynet, med tilhørende frist for retting. Vi lukker avvik når vi mottar dokumentasjon på at dette er tilfredsstillende rettet, og tilsynssaken avsluttes når alle avvik er lukket.

Vi takker for tilretteleggingen under tilsynet.

Med hilsen

Sindre Øvergaard
Seksjonssjef

Lars Klæboe
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent.